

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1907.

Första Kammaren.

N:o 4.

Torsdagen den 24 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m.

Justerades protokollen för den 16 och 17 i denna månad.

Herr statsrådet *Swartz* aflämnade Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter torparen Johan Fredrik Åbergs från Risbäcksled under Skälltorp i Skärfs socken hustru Kajsa Andersdotter Åberg; samt

2:o angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter sjömannen Karl Elias Andreas Hesselberg.

Upplästes ett ingifvet läkarintyg af följande lydelse:

Att herr kanslern *E. G. Boström* på grund af illamående är hindrad att infinna sig i riksdagen, intygas.

Stockholm den 23 januari 1907.

J. G. Edgren,
e. o. prof. i medicin.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet följande den 22 innevarande månad bordlagda motioner.

n:o 5, af herr *von Baumgarten*, angående skrifvelse till Konungen i fråga om afsöndring från kronoegendomar af vissa delar, som kunna anses lämpliga att säljas till arbetare för bildande af egna hem;

n:o 6, af herr *Ewerlöf*, angående skrifvelse till Konungen med begäran om framläggande af förslag rörande försäkring af värnpliktige under deras öfningar i fredstid; och

n:o 7, af friherre *Palmstierna*, om anslag till ökade arfvoden åt expeditionsheferna i statsdepartementen.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet den af herr *Strömberg* m. fl. den 22 i denna månad väckta och då bordlagda motion, n:o 8, angående skrifvelse till Konungen med begäran om framläggande af förslag till lagbestämmelser mot användande af mutor eller bestickning vid ekonomiska uppgörelser.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet herr *von Möllers* den 22 innevarande januari bordlagda motion, n:o 9, om anslag till musikhistoriska museet.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet herr *Fahlbecks* den 22 i denna månad bordlagda motion, n:o 10, angående skrifvelse till Konungen med begäran om framläggande af förslag till lag rörande utom äktenskapet födda barns och deras mödrars rättsliga ställning.

Föredrogs herr *Ericssons* den 22 innevarande januari bordlagda motion, n:o 11, med förslag till lag om ändrad lydelse af 12 och 19 §§ i lagen den 30 september 1904 om samäganderätt m. m.

Herr *Ericsson*: Då den af mig väckta motionen innehåller förslag till ändringar i tre olika lagar, får jag anhålla, att denna motion måtte delas i tre, samtliga med den af mig förebragta gemensamma motiveringen.

På gjord proposition medgaf kammaren, att ifrågavarande motion finge delas i tre motioner, hvardera omfattande ett af omförmälda lagförslag med hänvisning till hela den af motionären anförda motiveringen. Vid sedermera i enlighet härmed verkställd delning fick af dessa tre motioner den ena, som bibehöll ordningsnumret 11, öfverskriften »med förslag till lag om ändrad lydelse af 12 och 19 §§ i lagen den 30 september 1904 om samäganderätt». Den andra motionen erhöi n:o 12 och öfverskriften »med förslag till lag angående förutvarande ryttare-, soldat- och båtsmanstorps befriande i vissa fall från ansvar för inteckningar i stamhemmanet». Den tredje motionen fick n:o 13 och öfverskriften »med förslag till lag om ändrad lydelse af 37 § i förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom». Härefter blefvo alla tre motionerna hänvisade till lagutskottet.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet de under sammanträdet aflämnade kungl. propositionerna.

Aflämnades och bordlades följande motioner :

n:o 14, af friherre *von Schwerin*, om nedsättning af tullen å majs;

n:o 15, af herr *Petersson, Lorentz*, m. fl., angående skrifvelse till Konungen med begäran om utredning i fråga om internering af alkoholister;

n:o 16, af herr *Heiðman*, angående aflöningsförbättring för postbetjante;

n:o 17, af grefve *Douglas*, om anslag till en utredning angående i Sverige förekommande malmer, stenkol och andra nyttiga mineralier;

n:o 18, af herr *Bergström*, angående skrifvelse till Konungen med begäran om utredning och förslag till åstadkommande för statens räkning af ett järnverk vid den blifvande inlandsbanan; samt

n:o 19, af grefve *Wachtmeister, Fredrik*, om tillägg till gällande bestämmelser angående vissa aktiebrefs och lottbrefs stämpelbeläggning.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Petersson, Lorentz*, under 14 dagar från den 28 innevarande månad.

Justerades tre protokollsutdrag för denna dag, hvarefter kam-maren åtskildes kl. 2,55 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Lördagen den 26 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m.

Herr statsrådet *Alfred Petersson* aflämnade Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o angående försäljning till Gottlands soldatmissionssällskap af ett till lotten n:o 1 af Visborgs kungsladugård i Gottlands län hörande område;

2:o angående försäljning af en till förra militiebostället Forstena n:o 1 i Älfsborgs län hörande område; och

3:o angående försäljning af en till förra regementsfältskärsbostället Stickelösa n:o 1 Kronogård i Jönköpings län hörande lägenhet.

Justerades protokollet för den 19 i denna månad.

Herr talmannen tillkännagaf, att anslag före kl. 2 e. m. utfärdats till sammanträdets fortsättande kl. 7 på aftonen.

Anmälades och bordlades statsutskottets memorial n:o 1, med de till innevarande Riksdag afgifna berättelser, dels af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning samt dels af fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret angående det dem lämnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken; äfvensom

bankoutskottets memorial n:o 1, med öfverlämnande af fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet afgifna berättelse.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet friherre *von Schwerins* den 24 innevarande januari bordlagda motion n:o 14, om nedsättning af tullen å majs.

Vid föredragning af den utaf herr *Petersson, Lorentz*, m. fl. den 24 innevarande månad väckta och då bordlagda motion, n:o 15, angående skrifvelse till Konungen med begäran om utredning i fråga om internering af alkoholister, beslöt kammaren hänvisa denna motion till lagutskottet.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet följande den 24 i denna månad bordlagda motioner:

n:o 16, af herr *Heiman*, angående aflöningsförbättring för postbetjante;

n:o 17, af grefve *Douglas*, om anslag till en utredning angående i Sverige förekommande malmer, stenkol och andra nyttiga mineralier; samt

n:o 18, af herr *Bergström*, angående skrifvelse till Konungen med begäran om utredning och förslag till åstadkommande för statens räkning af ett järnverk vid den blifvande inlandsbanan.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet den af grefve *Wachtmeister, Fredrik*, den 24 innevarande månad afgifna, samma dag bordlagda motion n:o 19, om tillägg till gällande bestämmelser angående vissa aktiebrefs och lottbrefs stämpelbeläggning.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet de under sammanträdet aflämnade kungl. propositionerna.

Afgåfvos följande motioner:

n:o 20, af herr *Nyström, Johan Fredrik*, i anledning af Kungl. Maj:ts förslag till lag om rikets vapen;

n:o 21, af friherre *Trolle*, med förslag till ändrad lydelse af 1 och 12 §§ i lagen om skydd för varumärken;

n:o 22, af herr *Gilljam* m. fl., om anslag åt professor *Oscar Montelius* för fortsättande af ett vetenskapligt arbete;

n:o 23, af herr *Hägglund*, med förslag om tillägg till 11 kap. 38 § rättegångsbalken;

n:o 24, af herrar *Sandwall* och *Hedenlund*, om vidtagande af åtgärder för realskolans i Borås förändring till högre allmänt läroverk med realgymnasium;

n:o 25, af herr *Lithander*, angående skrifvelse till Konungen med begäran om framläggande af förslag till en invandringslag;

n:o 26, af herr *Bergström*, angående skrifvelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om löne- och pensionsreglering för småskollärare m. fl.;

n:o 27, af herr *Montgomery*, om anslag till verkställande af utredning rörande storleken af malmförekomsten vid de nu inmutade järnmalmshyndigheterna i Lappland m. m.;

n:o 28, af herr *Berg, Lars*, m. fl., om anslag dels för fortsättande af norra stambanan från Morjärv till Lappträsk, dels ock för färdigbyggnad af landsvägen Morjärv—Lappträsk;

n:o 29, af herr *Bremberg*, angående öfverlåtande till Kungl. Maj:t af rätt att ensam bestämma i fråga om försäljning af vissa mindre kronoegendomar;

n:o 30, af herr *Säve*, angående i statsverkspropositionen begärd förhöjning af anslaget till öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk; och

n:o 31, af herr *Boström, Filip*, om anslag till understödjande af P. J. Rösiö's undervisningsverksamhet i jordbruk och landtmannanäringar.

Dessa motioner blefvo på begäran bordlagda.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

friherre	<i>Tamm, Gustaf</i>	under 14 dagar från innevarande dag,
grefve	<i>Douglas</i>	» » » » » » » »
herr	<i>Sandwall</i>	» 8 » fr. o. m. d. 28 i denna månad,
»	<i>Hedenlund</i>	» 10 » » » » » » » »
»	<i>Tham, Sebastian</i>	» 3 veckor » » » » » » » »
»	<i>Berg, Volrath</i>	fr. o. m. den 28 i denna månad t. o. m. den 15 nästkommande februari,
»	<i>Boman</i>	från den 28 i denna månad t. o. m. den 15 nästkommande februari,
friherre	<i>Lagerbring</i>	under 3 veckor från den 28 i denna månad,
herr	<i>Hasselrot</i>	» » » » » » » » » »

Lördagen den 26 Januari.

7 N:o 4.

Justerades fyra protokollsutdrag för denna dag.

Kammaren åtskildes kl. 3 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Lördagen den 26 januari, e. m.

Kammaren sammanträdde kl. 7 e. m.

Aflämnades och bordlades följande motioner:

n:o 32, af herrar *Melin* och *Rettig*, angående personligt lönetillägg åt konsulatrådet F. A. G. Berencreutz; och

n:o 33, af herr *Montgomery*, angående pension åt yrkesinspektören O. W. Sundells änka.

Kammaren åtskildes kl. 7,10 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Tisdagen den 29 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m.

Justerades protokollet för den 22 i denna månad.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet följande den 26 innevarande januari bordlagda motioner:

n:o 20, af herr *Nyström, Johan Fredrik*, i anledning af Kungl. Maj:ts förslag till lag om rikets vapen; och

n:o 21, af friherre *Trolle*, med förslag till ändrad lydelse af 1 och 12 §§ i lagen om skydd för varumärken.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den af herr *Gilljam* m. fl den 26 innevarande månad väckta och då bordlagda motion, n:o 22, om anslag åt professor Oscar Montelius för fortsättande af ett vetenskapligt arbete.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet herr *Hägglunds* den 26 i denna månad bordlagda motion, n:o 23, med förslag om tillägg till 11 kap. 38 § rättegångsbalken.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den af herrar *Sandwall* och *Hedenlund* den 26 innevarande januari afgifna, samma dag bordlagda motion, n:o 24, om vidtagande af åtgärder för real-skolans i Borås förändring till högre allmänt läroverk med real-gymnasium.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet herr *Lithanders* den 25 innevarande månad bordlagda motion, n:o 25, angående skrivelse till Konungen med begäran om framläggande af förslag till en invandringslag.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet herr *Bergströms* den 26 i denna månad väckta och då bordlagda motion, n:o 26, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om löne- och pensionsreglering för småskollärare m. fl.

Delning af en motion.

Föredrogs den af herr *Montgomery* den 26 innevarande januari afgifna, samma dag bordlagda motion, n:o 27, om anslag till verkställande af utredning rörande storleken af malmförekomsten vid de nu inmutade järnmalmfsfyndigheterna i Lappland m. m.

Herr *Montgomery*: Då man gjort mig uppmärksam på att min motion, n:o 27, innehåller sådana framställningar, hvilka grundlagsenligt ej kunna inrymmas i en och samma motion, får jag härmed vördsamt anhålla att få uppdelna berörda motion i tvenne, hvaraf den ena skulle omfatta hela motionen till och med orden: »dels ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett anslag af 25,000 kronor för verkställande af utredning, huru stora malmkvantiteterna kunna vara vid de för närvarande inmutade järnmalmfsfyndigheterna i Lappland», och den andra motionens återstående del, som börjar med orden: »dels för sin del besluta, att den föreslagna järnvägen» och slutar med orden: »som i öfrigt skall gälla för frakt af större partier malm från Kiruna till Riksgränsen».

På gjord proposition medgaf kammaren, att ifrågavarande motion finge på sätt herr *Montgomery* begärt delas i två motioner. Vid sedermera i enlighet härmed gjord delning fick den ena motionen, som bibehöll ordningsnumret 27, öfverskriften »om anslag till verkställande af utredning rörande storleken af malmförekomsten vid de nu inmutade järnmalmfsfyndigheterna i Lappland», under det att den andra motionen erhöi n:o 34 och öfverskriften »om byggande för statens räkning af järnväg mellan Kiruna och Svappavara samt om afgifter för frakt af malm från Kiruna till Riksgränsen».

Härefter blefvo de båda motionerna hänvisade till statsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet följande den 26 i denna månad aflämnade och då bordlagda motioner:

n:o 28, af herr *Berg, Lars*, m. fl., om anslag dels för fortsättande af norra stambanan från Morjärv till Lappträsk, dels ock för färdigbyggande af landsvägen Morjärv—Lappträsk;

n:o 29, af herr *Bremberg*, angående öfverlåtande till Kungl. Maj:t af rätt att ensam bestämma i fråga om försäljning af vissa mindre kronoegendomar;

n:o 30, af herr *Säve*, angående i statsverkspropositionen begärd förhöjning af anslaget till öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk;

n:o 31, af herr *Boström, Filip*, om anslag till understödjande af P. J. Rösiös undervisningsverksamhet i jordbruk och landtmannannäringar;

n:o 32, af herrar *Melin* och *Rettig*, angående personligt lönetillägg åt konsulatrådet F. A. G. Berencreutz; och

n:o 33, af herr *Montgomery*, angående pension åt yrkesinspektören O. W. Sundells änka.

Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets den 26 innevarande månad bordlagda memorial n:o 1, med de till innevarande Riksdag afgifna berättelser dels af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning samt dels af fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret angående det dem lämnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken.

Föredrogs och lades till handlingarna bankoutskottets den 26 innevarande januari bordlagda memorial n:o 1, med öfverlämnande af fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet afgifna berättelse.

Herr *Rettig* afgaf motion, n:o 35, i anledning af Kungl. Maj:ts förslag till lag om nyttjanderätt till fast egendom.

Denna motion blef på begäran bordlagd.

Upplästes följande till kammaren inkomna handling:

Till Svenska Riksdagens Första Kammare.

Två århundraden hafva instundande vår förflutit, sedan Carl von Linné, Uppsala universitets mest frejdade vetenskapsman, föddes.

Detta för såväl universitetet som fosterlandet i dess helhet betydelsefulla minne ärnar Uppsala universitet den 23 och 24 maj detta år högtidlighålla genom firandet af en akademisk fest, för hvilken universitetet, med tanke på all den välvilja, som från svenska Riksdagens sida i så rikt mått kommit universitetet till del,

*Inbjudning
till en
akademisk
äminnelsefest
i Uppsala.*

Inbjudning till en akademisk åminnelsefest i Uppsala. tror sig kunna räkna på edert välvilliga deltagande. Uppsala universitet vill därför vördsamt inbjuda Riksdagens Första Kammare, att genom några sina ledamöter öfvervara de högtidligheter, med hvilka universitetet skall söka på värdigt sätt hugfästa den store forskarens minne.

Uppsala den 21 januari 1907.

På större akademiska konsistoriets vägnar:

HENRIK SCHÜCK.

Johan v. Bahr.

Friherre Åkerhielm: Jag tillåter mig hemställa, att kammaren behagade besluta att antaga den erhållna inbjudningen och att låta sig vid ifrågavarande fest representeras af en deputation, bestående af kammarens herrar talman och vice talman jämte ytterligare tre ledamöter, hvilka tillsammans med tre suppleanter för dem torde utses å dag, som därför bestämmes.

Denna hemställan bifölles.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:
herr *Åkerberg* från och med morgondagen t. o. m. den 9 nästkommande februari.
» *Olsén* från och med morgondagen t. o. m. den 14 nästkommande februari.

Justerades tre protokollsutdrag för denna dag, hvarefter kammaren åtskildes kl. 3,05 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.